

fen, vil det kunne forsvares, at vi anvende dette Overflud til Dækning af Udgifter, som ellers vilde paaligge Statskassen. Navnlige i et Aar som dette, hvor man møder os med en Indkomstskat paa $3\frac{1}{2}$ pCt., ere vi forpligtede til at paase, at der ikke i de separate Kasser henlægges Penge, der burde have været anvendte til Aarets Fornødenheder, og da disse Udgifter dog have en beslægtet Karakter, saa mene vi, om der end kunde gjøres en stærk Indvending imod, at det skulde være aarlig tilbagevendende Udgifter, overensstemmende med Kommunitetets Fundats og Formaal, som navnlig ikke er at anlægge en botanisk Have, men at hjælpe uformuende Folk til Oplysning — saa mene vi, siger jeg, at det dog midlertidig for dette Aar, da vi ikke have nogen anden Anvendelse for Pengene, kan forsvares at give dem denne Anvendelse, og vi henstille da til det ærede Thing, at disse Udgifter: Tilskudet til det store kgl. Bibliothek 20,000 Rd., Tilskudet til det kgl. Akademi for de skønne Kunster 21,000 Rd. og Tilskudet til Kunstsamlingerne 23,000 Rd. — hver Post at afstemme særskilt for sig — dækkes af Kommunitetet. Med disse Bemærkninger har jeg klaret Forslagene og henstiller dem til Overveielse. At navnlig den Betragtning, der ikke er tilfreds med de store Beløb, som udgives af de separate Fonds Kasser til Kunst, Videnskabelighed og Lærdom, men vil, at Statskassen desuden skal anvende temmelig betydelige Beløb dertil, vil være modsat vor og vil søge her at trænge igjennem, veed man jo forud.

Roch: Den ærede Ordfører kom i sit Foredrag til at omtale en Sag, som jeg og saa havde tænkt at ville udbede mig den ærede Forsamlings Opmærksomhed nogle Diebliffe for at berøre, nemlig Vaisenhuset, og de Udtalelser, som om denne Anstalt fremkom fra den ærede Ordfører, vare af den Bestafsenhed, at jeg dels ikke kan være ganske enig med ham i, hvad han yttrede, dels tror, at hans Bemærkninger i Et og Andet kunne trænge til at blive supplerede. Jeg kan nemlig ikke være enig med den ærede Ordfører i at misfjende den Virksomhed, som Vaisenhuset hidtil har udøvet. Jeg tror, at det i en vis

Forstand har opfyldt sit Hverv overordentlig paastjønneelsesværdigt, og det, jeg har at indvende mod Vaisenhuset, er, at dets Formaal i Tidernes Løb er blevet altfor indskrænket og er blevet et ganske andet end det oprindelige i Fundatsen tilligtede. Det er imidlertid en Kjendsgjerning, at Alle de, der i tidligere Aar have nydt godt fra Vaisenhuset, med stor Taknemmelighed mindes de Aar, de have tilbragt der, saa jeg tror, man forsaavidt maa sige, at Vaisenhusets Virksomhed er paastjønneelsesværdig. Men, som jeg allerede har berørt, tror jeg, at Vaisenhusets Opgave, saaledes som den for Tiden er, er en ganske anden end den, der oprindeligt er paatænkt i Fundatsen, og at det Formaal, som for Tiden er stillet Vaisenhuset, er til ikke ringe Prægravation for alle andre Kommuner her i Landet udenfor Kjøbenhavn. Endstjondt jeg ellers ikke ønsker at komme ind paa det Spørgsmaal om Prægravation fra Kjøbenhavns Kommunes Side ligeoverfor de andre Kommuner, saa tror jeg dog, at min Paastands Rigtighed vil tilstrækkelig indlyse, naar jeg i korte Træk kommer tilbage til at minde de ærede Medlemmer om Indholdet af Fundatsen for Vaisenhuset og om dets Historie. Den oprindelige Fundats, som daterer sig fra 1727, stillede som Opgave for Vaisenhuset at optage og forpleie 100 forældreløse Børn, og der blev slet ikke omtalt, hvor disse Børn skulde være fra; der blev kun stillet som Betingelse, at de skulde være trængende og forældreløse, og at de vare fødte i Kongens Riger og Lande. Det fulgte af Forholdenes Natur, at Anstalten iftedestomindre blev etableret her i Kjøbenhavn, og Fundatsen skete forsaavidt Fyldest, som Børnene, der bleve antagne af Vaisenhuset, bleve optagne i selve Anstaltens Bygning og bleve opdragne og underviste der. Saaledes vare Forholdene til henimod Slutningen af forrige Aarhundrede, da Vaisenhusets Gaard 1795 brændte, og det som Følge heraf blev umuligt for Vaisenhuset at opfylde den Bestemmelse i Fundatsen, at Børnene skulde forpleies og undervises i selve Anstalten. Som Følge deraf begyndte man med at sætte de Børn, som Vaisenhuset antog sig, ud til Pleieforældre, og dermed vedblev man i dette Aarhundrede, idet der under